

Obecné zásady práce s PC. Co je to OS, popis základní práce v MS Windows a pojmy : spuštění programu, otevření souboru, uložení souboru, zavření souboru, ukončení programu.

Po spuštění počítače se setkáme s prvním programovým vybavením počítače – je to **operační systém**. Bez něj PC nemůže pracovat a bývá většinou již nainstalovaný na pevném disku. Má dva základní úkoly :

- ❖ Je protředníkem mezi počítačem a uživatelem
- ❖ Je to vlastně program, který umožňuje ostatním využívat HW počítače – tzn. tvoří jednotné prostředí pro aplikace, které byly pro operační systém daného PC vytvořeny.

Základní práce v MS WINDOWS

Tento operační systém (OS) je grafický a víceúlohový- můžeme mít otevřeno více aplikací najednou a uživatel mezi nimi může přepínat. Ve WIN mají programy podobný vzhled a jejich ovládání je téměř totožné. K ovládání tohoto OS používáme **myš**. Podle toho, jak pohybuje myš, pohybuje se na obrazovce ukazatel myši- je to třeba šipka, přesýpací hodiny atd. Pomocí myši se umístí kurzor do pracovní plochy.

- ❖ Ukázání – myš se pohybuje tak dlouho, až umístíme ukazatel myši na dané místo
- ❖ Stisk (kliknutí) – 1 x stisknout tlačítko myši a opět uvolnit. Takto se např. vybírá objekt.
- ❖ Dvojitý stisk – stlačit tlačítko rychle 2x za sebou. Používá se k otevření akce, kterou lze s objektem provádět.
- ❖ Tažení – stisknou tlačítko myši a zároveň pohybovat myš po podložce. Takto se přemísťuje objekt.

Spuštění programu

V dolní části PC je lišta. Zde spouštíme programy pomocí tlačítka **Start**. Stačí, když na něj klikneme myš nebo pomocí kláves CTRL + ESC. Program lze spustit více způsoby např.

- ❖ vybereme „náš“ dokument ze seznamu **dokumenty** v nabídce **Start**
- ❖ 2x klepneme myš na zástupce, kterého jsme si vytvořili na ploše
- ❖ zvolit **Spustit** v nabídce **Start**. Zde vybereme cestu ke spouštěcímu souboru. Přes tlačítko **Procházet** vyhledáváme.

Otevření souboru

K tomu to můžeme použít 2 nabídky a to **Tento počítač** nebo **Průzkumník**.

Soubor otevřeme dvojklikem levé části myši.

Uložení souboru

Po napsání textu, který chceme uložit, otevřeme nabídku **Soubor**, dále **Uložit jako**. Objeví se okno, v jehož spodní části je již uvedený název souboru. Buďto tento název ponecháme a uložíme soubor zmáčknutím nabídky **Uložit**, nebo si pojmenujeme soubor jiným názvem a opět potvrdíme **Uložit**.

Zavření souboru

Soubor zavřeme pomocí nabídky **Soubor** a **Konec** nebo z něj „vyskočíme“, pomocí **křížku v rámečku** vpravo nahoře v liště.

Ukončení programu

Práci ukončíme příkazem **Vypnout**. Před tím uložíme dokumenty a uzavřeme programy. Příkaz **Vypnout** najdeme v nabídce **Start**. Nabídku **Start** použijeme, budeme-li chtít PC restartovat – tzn. znovu spustit. Toto se používá např. po instalaci aktualizací, nebo pokud PC vykazuje známky nestability .

Dodatek od prófy:

- ✚ **Spuštění programu:** znamená zkopírování souboru s příponou EXE a BAT z paměti (HDD, CD, FDD apod.) do RAM a pomocí jádra OS provádět příkazy, tak jak jsou v tomto souboru poskládány za sebou.
- ✚ **Otevření souboru:** znamená podle přípony identifikovat program, ve kterém se dá požadovaný datový soubor otevřít, a poté tento program spustit a následně nakopírovat datový soubor do RAM a zobrazit jeho obsah právě podle již zmiňovaného programu. Pokud je již daný program spuštěn, odpadá první a druhá fáze tj. diagnostika a spuštění.
- ✚ **Uložení souboru:** znamená, že data, která jsme pomocí libovolného programu vytvořili (i přes průběžné ukládání) jsou stále v RAM-ce. Uložení provedeme funkcí, kdy tyto data zapíšeme do jiné paměti než RAM.
- ✚ **Zavření souboru:** znamená vymazat program z RAM. POZOR!!! OS Vás vždy upozorní, pokud se chystáte zavřít soubor, jenž jste ještě neuložili. Bez tohoto potvrzení zda uložit ANO/NE se soubor nedá zavřít.
- ✚ **Ukončení programu:** znamená, že program si bezpečně uloží poslední ovládací nastavení, které jste případně udělali, zapamatuje si se kterými soubory jste naposledy pracovali ukončí svoji činnost a OS ho následně vymaže z RAM a tím uvolní prostor pro další programy a aplikace.